

Monitoring działań w UE (legislacja, publikacje) – 6 lipca 2022 r.

- **Informacje generalne o prawie UE – akty prawne i dokumenty strategiczne**

Charakterystyka energetyczna budynków - Dyrektywa 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków

Dyrektywa ma na celu poprawę charakterystyki energetycznej budynków w Unii Europejskiej (UE) z uwzględnieniem warunków klimatycznych i lokalnych. Określono w niej minimalne wymagania i wspólne ramy obliczania charakterystyki energetycznej. Następnie przeglądu wdrożenia dyrektywy 2010/31/UE została ona zmieniona w 2018 r. dyrektywą (UE) 2018/844. Głównym celem było przyspieszenie opłacalnej ekonomicznie renowacji istniejących budynków i promowanie inteligentnych technologii w budynkach. W ramach pakietu „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków” dyrektywa zmieniająca stanowi uzupełnienie prawodawstwa dotyczącego efektywności energetycznej.

Państwa członkowskie muszą określić optymalne minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej. Powinny one być poddawane przeglądowi w odstępach pięciu lat. Muszą one obejmować budynek, jego elementy i energię zużywaną do:

- ogrzewania pomieszczeń;
- chłodzenia pomieszczeń;
- ciepłej wody użytkowej;
- wentylacji;
- wbudowanego oświetlenia;
- innych systemów technicznych budynku.

System techniczny budynku to urządzenia techniczne do ogrzewania pomieszczeń, chłodzenia pomieszczeń, wentylacji, ciepłej wody użytkowej, oświetlenia wbudowanego, automatyki i sterowania budynkiem, wytwarzania energii elektrycznej na miejscu lub ich kombinacji, w tym systemy wykorzystujące energię ze źródeł odnawialnych, budynku lub modułu budynku.

Komisja Europejska ustaliła ramy metodologii porównawczej obliczania optymalnego poziomu kosztów dla wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej.

Nowe budynki muszą spełniać minimalne standardy. Budynki będące własnością władz publicznych i użytkowane przez nie powinny osiągnąć poziom niemal zerowego zużycia energii do 31 grudnia 2018 r., a inne nowe budynki do 31 grudnia 2020 r. Budynek o niemal zerowym zużyciu energii to budynek o bardzo wysokiej charakterystyce energetycznej. Bardzo niska ilość wymaganej energii powinna pochodzić w bardzo dużym stopniu ze źródeł odnawialnych, w tym energii ze źródeł odnawialnych wytwarzanej na miejscu lub w pobliżu.

W przypadku istniejących budynków poddawanych ważniejszym renowacjom należy poprawić ich charakterystykę energetyczną w celu spełnienia obowiązujących wymogów.

Państwa członkowskie muszą stosować system certyfikacji charakterystyki energetycznej. Certyfikaty:

- dostarczają informacji dla potencjalnych nabywców lub najemców budynku pod względem jego charakterystyki energetycznej;

- o zawierają zalecenia dotyczące opłacalnych ekonomicznie usprawnień;
- o przy okazji wystawienia tych budynków na sprzedaż lub pod wynajem muszą być powołane we wszystkich reklamach w komercyjnych mediach.

Organy krajowe państw członkowskich są odpowiedzialne za istnienie przepisów wprowadzających obowiązek przeglądów systemów ogrzewania i klimatyzacji.

W dyrektywie zmieniającej (UE) 2018/844 państwa członkowskie zobowiązuje się do opracowania długoterminowych strategii renowacji w celu wsparcia renowacji budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, tak aby do 2050 r. stały się one budynkami wysoce energooszczędnymi i niskoemisyjnymi. W strategiach tych należy określić plan działania zawierający środki i wymierne wskaźniki postępu, mając na uwadze długoterminowy cel UE na 2050 r., jakim jest zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o 80–95% w porównaniu z 1990 r. Plan działania musi zawierać orientacyjne cele pośrednie na lata 2030, 2040 i 2050 oraz określać, w jaki sposób przyczyniają się one do osiągnięcia celów UE w zakresie efektywności energetycznej zgodnie z dyrektywą 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej.

Ponadto w zmienionej dyrektywie:

- o rozszerza się zakres obecnego reżimu przeglądów systemów ogrzewania i klimatyzacji o systemy łączone (z wentylacją) i z uwzględnieniem wydajności systemów w typowych warunkach eksploatacji;
- o zachęca się do stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz inteligentnych technologii automatyzacji i sterowania w budynkach;
- o wspiera się rozwój infrastruktury do ładowania pojazdów elektrycznych na parkingach samochodowych w budynkach, wymagając zainstalowania infrastruktury kanałów i punktów ładowania;
- o wprowadza się „wskaźnik gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci” do oceny zdolności budynków w celu dostosowania ich do potrzeb użytkowników, optymalizacji ich działania i interakcji z siecią.

W 2020 r. Komisja przyjęła akt delegowany i akt wykonawczy:

- Rozporządzenie delegowane (UE) 2020/2155 uzupełnia dyrektywę 2010/31/UE ustanawiając opcjonalny wspólny system Unii Europejskiej w zakresie oceny gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci, tzn. określa wskaźnik gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci oraz wspólną metodologię do jego obliczania. Metodologia ta polega na obliczaniu punktacji w zakresie gotowości budynków lub modułów budynków do obsługi inteligentnych sieci oraz ocenie gotowości budynków lub modułów budynków do obsługi inteligentnych sieci.
- W rozporządzeniu wykonawczym (UE) 2020/2156 określa się szczegółowe warunki techniczne wdrożenia opcjonalnego wspólnego systemu Unii Europejskiej w zakresie oceny gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci. Obejmuje ono poniższe aspekty:
  - o akredytacja i kwalifikacja ekspertów ds. wskaźnika gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci;
  - o wydawanie świadectwa dotyczącego wskaźnika gotowości budynku do obsługi inteligentnych sieci i warunki jego stosowania; oraz
  - o testowanie systemu wskaźników gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci.

Rozporządzenie wykonawcze (UE) 2020/2155 i rozporządzenie wykonawcze (UE) 2020/2156 mają zastosowanie od 10 stycznia 2021 r.

Więcej informacji:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A02010L0031-20210101>

- **Prowadzone procesy konsultacyjne:**

1. Program „Horyzont 2020” – ocena końcowa

Konsultacje prawa dot. badań naukowych i innowacji (finansowanie) – na podstawie [art. 32 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiającego Horyzont 2020 – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji \(2014–2020\)](#) – akt prawny skończył obowiązywać i został zastąpiony przez rozporządzenie dot. Horyzont Europa – I Etap legislacyjny – Zaproszenie do zgłaszania uwag. [Ostateczny termin na przesłanie opinii to 29 lipca 2022 r.](#)

Horyzont 2020” to unijny program finansowania badań naukowych i innowacji na lata 2014–2020, którego budżet wynosił prawie 80 mld euro. Ogólne cele programu „Horyzont 2020” to:

- pomoc UE w budowaniu gospodarki i społeczeństwa opartego na wiedzy i innowacjach;
- promowanie inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego oraz wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu zgodnie ze strategią „Europa 2020” i innymi politykami UE oraz
- utworzenie i wspieranie europejskiego jednolitego rynku badań, innowacji i technologii (Europejskiej przestrzeni badawczej).

W tym celu Komisja zamierzała wykorzystać dodatkowo środki finansowe na badania, rozwój i innowacje w całej UE, mając na celu zwiększenie do 2020 r. inwestycji w badania i rozwój do poziomu 3 % produktu krajowego brutto. Program „Horyzont 2020” miał w szczególności na celu:

- wzmocnienie bazy naukowej UE
- wspieranie przywództwa technologicznego i zdolności innowacyjnych w sektorze prywatnym zadbanie o to, by w dziedzinie badań naukowych i innowacji zwrócono większą uwagę na wyzwania społeczne oraz
- zwiększenie poziomu koordynacji transgranicznej, która była zbyt niska.

Komisja zamierza zakończyć ocenę końcową programu „Horyzont 2020” do końca 2023 r.

W ramach przedmiotowej inicjatywy analizowane są wyniki i skutki całego programu „Horyzont 2020” w zakresie badań naukowych i innowacji w latach 2014–2020. Ocenę przeprowadza się, aby pomóc we wdrażaniu obecnych unijnych środków dotyczących badań naukowych i innowacji oraz w opracowaniu przyszłych środków. Stanowi ona również realizację obowiązku prawnego Komisji, polegającego na wyjaśnieniu sposobu wydatkowania środków publicznych.

Link: <https://pracodawcy.pl/program-horyzont-2020-ocena-koncowa/>

2. Gospodarowanie odpadami – sprawozdanie dotyczące systemu wczesnego ostrzegania

Konsultacje prawa dot. ochrony środowiska – na podstawie [dyrektywy ramowej w sprawie odpadów, dyrektywy w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych oraz dyrektywy w sprawie składowania odpadów](#) (pakiet dotyczący odpadów z 2018 r.) – I Etap legislacyjny – Zaproszenie do zgłaszania uwag. [Ostateczny termin na przesłanie opinii to 1 sierpnia 2022 r.](#)

W planie działania dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym na 2020 r. Komisja wskazała, że pomimo wysiłków podejmowanych na szczeblu unijnym i krajowym ilość wytwarzanych odpadów nie zmniejsza się. Opracowywane przez Europejską Agencję Środowiska (EEA)

przeeglądy dotyczące wytwarzania odpadów i oddzielenia ich od wzrostu produkcji w Europie pokazują, że UE nie uda się osiągnąć celu, jakim jest ograniczenie wytwarzania odpadów. Dzieje się tak pomimo tego, że w UE jako całości i w wielu poszczególnych jej państwach udaje się osiągnąć względne oddzielenie wytwarzania odpadów od wzrostu gospodarczego.

Aby osiągnąć ambitny cel zmniejszenia o połowę ilości niepoddawanych recyklingowi odpadów komunalnych do 2030 r., państwa członkowskie muszą zmniejszyć ilość wytwarzanych odpadów komunalnych i znacznie zwiększyć recykling.

W trakcie ostatniego przeglądu dyrektywy ramowej w sprawie odpadów, dyrektywy w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych oraz dyrektywy w sprawie składowania odpadów (pakiet dotyczący odpadów z 2018 r.) wprowadzono pojęcie „sprawozdania dotyczącego systemu wczesnego ostrzegania”, które ma być przygotowane przez Komisję.

Celem tego sprawozdania jest ocena postępów państw członkowskich w osiągnięciu celów w zakresie recyklingu odpadów komunalnych i odpadów opakowaniowych oraz celu dotyczącego składowania odpadów na 2035 r. Komisja musi przygotować sprawozdanie co najmniej 3 lata przed upływem terminu realizacji każdego celu.

Przeгляд wdrażania polityki ochrony środowiska to dwuletni cykl analizy, dialogu i współpracy, w ramach którego publikowane są sprawozdania krajowe i toczą się dyskusje między Komisją, państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami. Przeгляд ten zawiera rozdział ogólny dotyczący odpadów, ale ma szerszy zakres i obejmuje wszystkie istotne kwestie i przepisy dotyczące ochrony środowiska w każdym z państw członkowskich.

W niniejszym sprawozdaniu dotyczącym systemu wczesnego ostrzegania Komisja:

- oceni wyniki państw członkowskich w zakresie gospodarowania odpadami oraz perspektywy osiągnięcia przez nie celów w zakresie recyklingu na 2025 r. i celu dotyczącego składowania odpadów na 2035 r.
- określi państwa członkowskie, w przypadku których istnieje ryzyko nieosiągnięcia celów w zakresie recyklingu na 2025 r., i wyda zalecenia dotyczące sposobów, w jaki mogą one poprawić swoje wyniki.

Link: <https://pracodawcy.pl/gospodarowanie-odpadami-sprawozdanie-dotyczace-systemu-wczesnego-ostrzegania/>

- **Publikacje, stanowiska oraz inne informacje:**

1. [Informacje na temat kampanii informacyjno-promocyjnej prowadzonej przez IP MEiN - Edukacja w zasięgu ręki](#)

Ministerstwo Edukacji i Nauki prowadzi kampanię informacyjno-promocyjną dotyczącą edukacji – kształcenia zawodowego, ogólnego oraz uczenia się przez całe życie – współfinansowaną ze środków EFS.

Nazwa kampanii: Ogólnopolska kampania informacyjno-promocyjna dotycząca kształcenia zawodowego, ogólnego oraz uczenia się przez całe życie w następujących obszarach tematycznych:

1. Edukacja włączająca
2. Zintegrowany System Kwalifikacji
3. Zintegrowana Platforma Edukacyjna

Motyw przewodni i hasło parasolowe kampanii to [Edukacja w zasięgu ręki](#)

23 maja 2022 r. rozpoczęły się właściwe działania w mediach, które będą realizowane przez najbliższe pół roku (do 22 listopada br.) w radiu, prasie, internecie, mediach

społecznościowych, planowane są także wydarzenia zewnętrzne oraz współpraca z influencerami.

Dotychczasowe działania w mediach objęły (m.in.):

- uruchomienie strony internetowej <https://edukacjawzasiegiureki.pl/>, na której można znaleźć interesujące artykuły na temat każdego z promowanych obszarów,
- prowadzenie na FB profilu „Edukacja w zasięgu ręki”, na którym, codziennie ukazuje się post promujący jeden z obszarów tematycznych kampanii,
- 27 maja br. odbyła się debata pt. „Edukacja włączająca: nowa jakość w rozwoju polskiego systemu edukacji. Wdrażanie – bariery – efekt”. Debata jest dostępna na [Facebooku](#) oraz na [You Tube](#), natomiast relacja z debaty ukazała się 3 czerwca w wydaniu papierowym Rzeczpospolitej – jako Partnera debaty oraz na stronie <https://www.rp.pl/>,

Więcej informacji pod linkiem: <https://pracodawcy.pl/informacje-na-temat-kampanii-informacyjno-promocyjnej-prowadzonej-przez-ip-mein/>

2. Komunikat KE: Nowy plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym na rzecz czystszej i bardziej konkurencyjnej Europy

A new Circular Economy Action Plan For a cleaner and more competitive Europe

Plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym stanowi zorientowany na przyszłość program na rzecz czystszej i bardziej konkurencyjnej Europy, współtworzony z podmiotami gospodarczymi, konsumentami, obywatelami i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego. Celem tego planu jest przyspieszenie zmiany transformacyjnej wymaganej przez Europejski Zielony Ład, przy jednoczesnym wykorzystaniu działań w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym realizowanych od 2015 r. Plan ten zapewni usprawnienie i dostosowanie ram regulacyjnych do zrównoważonej przyszłości i maksymalizację nowych możliwości wynikających z transformacji, przy jednoczesnym ograniczeniu do minimum obciążeń dla obywateli i przedsiębiorstw.

W planie tym przedstawiono szereg powiązanych ze sobą inicjatyw mających na celu ustanowienie solidnych i spójnych ram polityki produktowej, które sprawią, że zrównoważone produkty, usługi i modele biznesowe będą normą i przekształcą wzorce konsumpcji, tak aby przede wszystkim zapobiegać powstawaniu odpadów. Te ramy polityki produktowej będą wprowadzane stopniowo, natomiast priorytetowe znaczenie będą mieć kluczowe łańcuchy wartości produktów. Wprowadzone zostaną dalsze środki w celu zmniejszenia ilości odpadów i zapewnienia, aby UE posiadała dobrze funkcjonujący wewnętrzny rynek wysokiej jakości surowców wtórnych. Zwiększy się również zdolność UE do przyjmowania odpowiedzialności za swoje odpady.

Dla przedsiębiorców współpraca nad stworzeniem ram dla zrównoważonych produktów stworzy nowe możliwości w UE i poza jej granicami. To stopniowe, ale nieodwracalne przejście na zrównoważony system gospodarczy jest nieodzowną częścią nowej strategii przemysłowej UE. W niedawnym badaniu oszacowano, że zastosowanie zasad gospodarki o obiegu zamkniętym w całej gospodarce UE może przyczynić się do zwiększenia unijnego PKB o dodatkowe 0,5 % do 2030 r. oraz stworzenia około 700 000 nowych miejsc pracy. Również w przypadku pojedynczych przedsiębiorstw istnieje wyraźne uzasadnienie biznesowe: ponieważ przedsiębiorstwa produkcyjne w UE wydają średnio około 40 % środków na materiały, modele obiegu zamkniętego mogą zwiększyć ich rentowność, a jednocześnie chronić je przed wahaniami cen zasobów.

Korzystając z jednolitego rynku i potencjału technologii cyfrowych, gospodarka o obiegu zamkniętym może wzmocnić bazę przemysłową UE, przyczynić się do tworzenia nowych przedsiębiorstw i sprzyjać rozwojowi przedsiębiorczości MŚP. Innowacyjne modele

biznesowe, oparte na bliższych relacjach z klientami, masowej personalizacji, gospodarce dzielenia się i współpracy oraz napędzane przez technologie cyfrowe, takie jak internet rzeczy, duże zbiory danych, łańcuch bloków i sztuczna inteligencja, przyspieszą nie tylko wprowadzanie obiegu zamkniętego, ale także dematerializację naszej gospodarki, i sprawią, że Europa będzie mniej zależna od materiałów pierwotnych.

inicjatywy i prawodawstwo Unii już odnoszą się w pewnym stopniu do aspektów dotyczących zrównoważonego charakteru produktów, zarówno na zasadzie obowiązkowej, jak i dobrowolnej. W szczególności dyrektywa w sprawie ekoprojektu z powodzeniem reguluje kwestie efektywności energetycznej i pewne cechy dotyczące obiegu zamkniętego w przypadku produktów związanych z energią. Jednocześnie takie instrumenty jak oznakowanie ekologiczne UE lub kryteria unijnych zielonych zamówień publicznych mają szerszy zakres, ale wywierają mniejszy wpływ ze względu na ograniczenia wynikające z dobrowolnego podejścia. W rzeczywistości nie istnieje kompleksowy zestaw wymogów mogących zagwarantować, że wszystkie produkty wprowadzane na rynek UE staną się coraz bardziej zrównoważone i spełnią kryteria obiegu zamkniętego.

Link <https://pracodawcy.pl/komunikat-ke-nowy-plan-dzialania-ue-dotyczacy-gospodarki-o-obiegu-zamknietym-na-rzecz-czystszej-i-bardziej-konkurencyjnej-europy/>

3. Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki – dofinansowanie m.in. na innowacje i cyfryzację

Jeśli jeszcze nie wiesz czym jest FENG i czy możesz skorzystać z programu, odsłuchaj nagranie, w którym Patrycja Zeszutek (Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej) opowiada o FENG, jego założeniach oraz konstrukcji. Sprawdź czy Twoja firma kwalifikuje się do programu i rozpocznij pracę nad potencjalnymi projektami.

Zachęcamy Państwa do zapoznania się z filmem „Automatyzacja i robotyzacja firmy. Założenia programu FENG i możliwości finansowania”.

Link: <https://pracodawcy.pl/fundusze-europejskie-dla-nowoczesnej-gospodarki-dofinansowanie-m-in-na-innowacje-i-cyfryzacje/>

Źródło: EUR-Lex, Komisja Europejska, Ministerstwo Edukacji i Nauki, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Polski Fundusz Rozwoju.